
Онлайн-інструменти для оцінювання навчальних досягнень на уроках англійської мови

*Мацкевич Валерія,
учитель англійської мови комунального закладу
«Харківський університетський ліцей Харківської
міської ради»,
учитель вищої категорії, учитель-методист
valeriiamatskevich@gmail.com*

Освітній процес зазнав значних змін протягом років і досі перебуває в процесі переосмислення та трансформації у світі, у якому ми живемо сьогодні. Ця зміна викликана низкою причин – насамперед пандемією COVID-19, а також війною в Україні, що змусила перейти від очного навчання до дистанційного. Це спонукало вчителів шукати корисні інструменти та рішення для онлайн-перевірки рівня знань учнів. У цьому сценарії цифрові технології надали можливість для підтримки зворотного зв'язку, регулювання знань, активізації навчання учнів. ***У чому ж полягають переваги цифрових інструментів навчання?***

1. Використання інфографіки або коротких відео, що допомагає вчителю організувати та спростити складну інформацію, щоб учень міг краще зрозуміти й запам'ятати. Інфографіка може демонструвати взаємозв'язки між ключовими ідеями, а короткі навчальні відео можуть вміщувати пояснення, анімацію та ілюстрації у формі, що привертає увагу.

2. Відповідно до принципів універсального дизайну в освіті, який означає, що матеріали доступні всім учням, незалежно від їхніх здібностей або особливих освітніх потреб; цифрові навчальні інструменти надають доступ до текстів, аудіо та відеоматеріалів (включаючи субтитри для відео), прослуховування тексту в аудіо форматі, налаштування кольорів і розмірів шрифтів і надання матеріалу в альтернативних форматах. Це і є створення інклюзивного простору, у якому всі учні залучені до навчального процесу.

3. Розвиток критичного мислення, інформаційної грамотності та навичок роботи з контентом, які можуть бути розвинені в результаті пошуку відповідей учнями. Використовуючи відкриті бази знань (Вікіпедія, Британіка), наукові пошукові системи (Google Scholar) та інтерактивні довідкові ресурси, учні також навчаються оцінювати їхню надійність і формувати власну думку.

4. Інструменти для співпраці та відеоконференцій, такі як Zoom, Google Meet, Microsoft Teams і Padlet, забезпечують спілкування в реальному часі та спільну роботу над проектами, розвиток командних навичок у поєднанні з м'якими навичками, що необхідні для ефективної комунікації в суспільстві. Наприклад, учні можуть разом працювати над презентацією через Google Slides, обговорюючи її в Zoom.

5. Тематичні онлайн-спільноти та форуми сприяють розвитку критичного й аналітичного мислення через дебати, спостереження, обговорення, аналіз. Учні можуть ставити питання, шукати поради та зворотний зв'язок щодо своїх ідей від інших учасників, або навчитися формувати позицію в письмовій формі через практичні заходи – онлайн-дебати з однокласниками тощо.

6. Забезпечення безперервного, ефективного оцінювання, навіть коли проведення традиційних уроків може бути перервано (наприклад, через повітряні

тривоги), завдяки використанню інтерактивних вправ, симуляторів, онлайн-тестів і електронних журналів. Інтерактивні вправи та симулятори дозволяють тренуватися віртуально, онлайн-тестування допомагає швидко оцінити знання, а електронний журнал дає можливість вести облік відвідування занять учнями, їхньої успішності, спілкуватися з батьками та школярами в режимі реального часу.

Розглянемо типи цифрових інструментів для оцінювання, їх можливості, переваги та коли краще за все використовувати конкретний тип.

- Системи управління навчанням Google Classroom, Moodle, Canvas забезпечують управління курсами, зворотний зв'язок і сертифікацію.

Ці платформи пропонують централізувати навчальний процес: створення та організація курсів, завдання, розклад, доступ до матеріалів, оцінки й моніторинг успішності учнів.

Переваги: є можливість довгострокової операційної підтримки навчального процесу, відносно легка інтеграція з іншими типами сервісів (наприклад, Google Drive), ефективність як для дистанційного, так і для змішаного навчання.

- Інструменти для співпраці Zoom, Microsoft Teams, Padlet дозволяють взаємодію учнів і вчителів, а також синхронне / асинхронне спілкування між однолітками. Вони допомагають у проведенні онлайн-зустрічей, організації та використанні спільних дощок, документів, обговорень. Інструменти для співпраці мають перевагу в груповій роботі, забезпеченні інтерактивної участі, через (асинхронні) проєктні заходи та зворотний зв'язок.

- Інструменти для створення тестів Google Forms, Kahoot!, Quizizz дають можливість створювати різноманітні тести – з відкритими та закритими питаннями, варіантами відповідей, таймерами, мультимедіа. Часто мають функції автоматичної перевірки. *Їхні переваги:* простота впровадження, варіативність типів питань, миттєва перевірка.

- Інструменти автоматичного оцінювання Socrative, Formative полегшують створення питань із миттєвою перевіркою: учні отримують зворотний зв'язок одразу, а вчитель бачить загальну статистику по класу. Це дозволяє економити час на перевірку, швидко обробляти результати, заохочувати учнів до самоконтролю.

- Інструменти для опитувань та голосування Mentimeter, StrawPoll залучають учнів до інтерактивного обговорення; дозволяють проводити опитування, голосування або збирати думки в режимі реального часу. *Плюси:* візуалізація голосування, вища залученість учнів, швидше збирання даних від аудиторії.

- Інструменти для створення гейміфікованих тестів Quizlet, Baamboozle: підвищення мотивації учнів до проходження тестів як «гри» з гейміфікацією – бали, змагання, рейтинг, таймери..

Переваги: мотивація через гру, вивчення у форматі розваги, добре підходить для повторення матеріалу.

- Адаптивні платформи Pearson's MyLab, ALEKS – інтелектуальні адаптивні системи, які аналізують результати учня, автоматично підлаштовують складність завдань під конкретний рівень знань і формують індивідуальну траєкторію навчання.

Переваги таких систем: персоналізація навчання, урахування темпу навчання та потреб учня, допомога в закритті прогалин у знаннях.

- Інструменти для формувального та підсумкового оцінювання Edpuzzle, Classtime – використання питань, інтегрованих у відео або інтерактивні вправи

з миттєвим зворотним зв'язком.

Переваги: дають учителю можливість відстежувати наявність прогалин у знаннях, мотивують учнів вивчати матеріал відповідальніше, можуть використовуватися під час вивчення нової інформації.

- *Інструменти для перевірки на плагіат* Turnitin, Grammarly виявляють недоброчесну поведінку в роботі учня. Ці сервіси дозволяють перевіряти тексти на оригінальність, виявлення запозичень з інших джерел, а також аналізувати граматику та стиль письма. *Плюси:* виховання академічної доброчесності, удосконалення техніки письма, виявлення плагіату.

- *Інструменти інтерактивного оцінювання* H5P, LearningApps, Wordwall дозволяють створювати інтерактивні вправи – надають сценарії для створення заходів для класу або онлайн-середовища; головоломки та вправи з маркування зображень для залучення учнів до інтерактивного навчання.

Деякі переваги використання таких інструментів: візуалізація / мультимедіа, підвищення залученості учнів, розвиток навичок критичного мислення.

Отже, маючи величезний арсенал для оптимізації навчання, закономірно виникає питання: як вибрати відповідний інструмент? Щоб це зробити, варто дотримуватися таких порад.

1. *Визначте мету використання: чи це буде разове оцінювання, чи довготривалий процес?*

Ви повинні повністю зрозуміти, для чого потрібен інструмент, перш ніж вибрати його. Для швидкого тестування або одноразового опитування ви можете використовувати прості, безкоштовні платформи онлайн, які не потребують довгих реєстрацій. Якщо вам потрібен інструмент для постійної роботи (відстеження оцінок учнів протягом навчального року, відстеження відвідуваності), корисно зосередитися на платформах із додатковою функціональністю (збереження історії відповідей, звітність та інтеграція з іншими освітніми ресурсами).

2. *Оцініть технічні й фінансові ресурси школи: чи є можливість оплати підписки?*

Це також має підводний камінь – безкоштовний рівень, що надається, є базовим і дуже обмежує кількість учнів, доступ до функцій або аналіз результатів. Якщо у школи обмежений бюджет, розгляньте безкоштовні інструменти з відкритим доступом або ті, що мають освітні пільги. Наявність технічного обладнання (комп'ютери, планшети) та якість інтернет-з'єднання також є важливим фактором, який може суттєво вплинути на те, наскільки добре ви зможете використовувати цифрові інструменти.

3. *Подумайте, чи сприятиме інструмент зацікавленості учнів. Уреши-реши, саме цікавість рухає навчанням.*

Інструмент має бути не лише практичним, але й привабливим для учнів. Гейміфікація, хороший інтерфейс і можливість створювати змагання або брати участь у групових заходах також можуть сприяти розвитку мотивації до навчання. Якщо учням подобається використовувати ваш інструмент, вони отримають більше від курсу. У цьому випадку платформи, які дозволяють принаймні проявляти креативність у навчанні, а не просто відповідати на запитання механічно, є більш відповідним вибором.

4. *Подумайте про довговічність послуги:* уникайте платформ, які можуть зникнути найближчим часом.

Перш ніж почати використовувати інструмент, обов'язково врахуйте його репутацію: скільки йому років, хто ще ним користується (наприклад, інші школи чи

вчителі), чи він оновлений і чи є підтримка? Уникайте використання менш відомих інструментів, оскільки вони можуть раптово перестати працювати або загалом підірвати довіру учнівства до цифрових технологій.

Підсумовуючи, варто сказати, що цифрові інструменти відіграють ключову роль у модернізації процесу оцінювання, сприяючи залученню учнів, індивідуалізації підходів і оперативному контролю знань. Це стосується всього, починаючи від цифрових інструментів і закінчуючи простими діями, як піднесення руки на знак розуміння. Так, простий жест – піднесена рука – може бути не менш ефективним індикатором рівня розуміння матеріалу, ніж складні цифрові інструменти. Наприклад, великий палець угору (або лайк) – учень зрозумів усе; якщо вбік – зрозумів частково; униз – нічого не зрозумів. Цей метод також підтримує швидке читання «душі» класу.

Список використаних джерел

1. ALEKS. URL: <https://www.aleks.com/>.
2. Baamboozle. URL: <https://www.baamboozle.com/>.
3. Britannica. URL: <https://www.britannica.com/>.
4. Canvas. URL: <https://www.instructure.com/canvas>.
5. Classtime. URL: <https://www.classtime.com/>.
6. Edpuzzle. URL: <https://edpuzzle.com/>.
7. Formative. URL: <https://www.formative.com/>.
8. Google Classroom. URL: <https://classroom.google.com/>.
9. Google Drive. URL: <https://www.google.com/drive/>.
10. Google Forms. URL: <https://forms.google.com/>.
11. Google Meet. URL: <https://meet.google.com/>.
12. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com/>.
13. Google Slides. URL: <https://www.google.com/slides/>.
14. Grammarly. URL: <https://www.grammarly.com/>.
15. H5P. URL: <https://h5p.org/>.
16. Kahoot! URL: <https://kahoot.com/>.
17. LearningApps. URL: <https://learningapps.org/>.
18. Mentimeter. URL: <https://www.mentimeter.com/>.
19. Microsoft Teams. URL: <https://www.microsoft.com/microsoft-teams>.
20. Moodle. URL: <https://moodle.org/>.
21. Padlet. URL: <https://padlet.com/>.
22. Pearson's MyLab. URL: <https://www.pearsonmylabandmastering.com/>.
23. Quizlet. URL: <https://quizlet.com/>.
24. Quizizz. URL: <https://quizizz.com/>.
25. Socrative. URL: <https://www.socrative.com/>.
26. StrawPoll. URL: <https://strawpoll.com/>.
27. Turnitin. URL: <https://www.turnitin.com/>.
28. Wikipedia URL: <https://www.wikipedia.org/>.
29. Wordwall URL: <https://wordwall.net/>.
30. Zoom URL: <https://zoom.us/>.